

De Heer A. GOFFART
Directeur Stedenbouw-B.R.O.H.
Gematigd Ambtenaar
Ministerie van het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest
CCN-Vooruitgangstraat 80-bus 1
1035 Brussel

U/ref. : 04/pdf/150740
2043-0077/02.001PU/02/Urb
O/ref. : GM/BXL2.645/s.342
Bijlage : /

Brussel,

Mijnheer de Directeur,

Betreft : BRUSSEL. Poelaertplein 1. Justitiepaleis. Vervanging en herstel van de vloer van het peristylium en de zone van de traphallen. Eensluitend advies.
Dossier behandeld door Fr. Timmermans (D.U.) en G. Condé Reis (DMS).

In antwoord op uw brief van 2 december 2003, hebben wij de eer u te melden dat onze Commissie tijdens haar vergadering van 18 februari 2004 ongunstig eensluitend advies heeft uitgebracht over hoger vermelde werken.

De aanvraag betreft de vervanging en het plaatselijk herstel van de natuurstenen vloer van het peristylium en van de zone van de traphallen van het Justitiepaleis. Bij gebrek aan een aantal zeer belangrijke gegevens in het dossier is het voor de Commissie op dit moment onmogelijk een gunstig eensluitend advies uit te brengen. Ze vraagt het dossier dan ook verder te bestuderen en waar nodig te herzien volgens de onderstaande bemerkingen.

- Ongeveer 1000 m² van de vloer zou volledig vervangen moeten worden; slechts 300 m² zou kunnen worden bewaard en hersteld. In post 6 van de samenvattende meetstaat is laatstgenoemde oppervlakte echter tot 100 m² gereduceerd. In het algemeen merkt de Commissie op dat het aandeel van de te vervangen vloer zeer omvangrijk is. Ze vraagt dit dan ook zo veel mogelijk te beperken en prioriteit te geven aan herstel. Dit geldt in het bijzonder voor zeer decoratieve delen zoals het centrale rozet en voor de stenen die vandaag niet meer voorhanden zijn. De schadepatronen en voorgestelde ingrepen (vervanging of herstel) moeten ook op de opmetingsplannen worden weergegeven.
- Aan het dossier is geen analyse toegevoegd van de oorzaken van de schade aan de bestaande vloer. Een onderzoek dringt zich op aangezien de schadepatronen niet enkel te wijten kunnen zijn aan normale slijtage (ook zones die weinig belopen worden zijn erg beschadigd!). De oorzaken van de steenbreuk moeten ook geanalyseerd worden om te verklaren waarom bepaalde zones meer beschadigd zijn dan andere en om te vermijden dat de gerestaureerde vloer in de toekomst dezelfde problemen zou gaan vertonen. Mogelijk heeft de bestaande schade te maken met de ondergrond en de fundering van de vloer of met de gekozen steensoorten.
- De bestaande steensoorten moeten op een meer gedetailleerde wijze worden geïdentificeerd. Bovendien moet deze analyse worden gekoppeld aan een onderzoek naar de oorsprong van

deze stenen en naar het feit of de diverse steensoorten vandaag nog voorhanden zijn (dit is bvb. niet het geval voor de grijze marmer uit Florence). Indien dat niet zo is moet voorrang worden gegeven aan behoud en herstel van de bestaande stenen. Slechts wanneer dit absoluut onmogelijk is moet naar nieuwe stenen worden gezocht waarvan het uitzicht gelijk is aan dat van de oorspronkelijke stenen. Er moeten steeds stalen ter goedkeuring worden voorgelegd, alsook de details van de steensnedes.

Voorts brengt de Commissie ook rekening te houden met volgende bemerkingen over een aantal punten die aangepast of herzien moeten worden:

- de nieuwe tegels moeten dezelfde dikte hebben als de oorspronkelijke.
- de voegen moeten zeer fijn zijn, zoals bij de oorspronkelijke vloer
- de steensnede van de nieuwe stenen moet manueel gebeuren (zijanten)
- de afwerking van het steenoppervlak mag niet te blinkend zijn ; het opschuren van de volledige oppervlakte moet dus zeer voorzichtig gebeuren, met bijzondere aandacht voor de oorspronkelijke stenen. Er moet worden nagegaan of deze behandeling opportuun is.

Met de meeste hoogachting,

G. MEYFROOTS
Adjunct-secretaris

J. DEGRYSE
Voorzitter

kopie : B.R.O.H. - D.M.L. – Guy Condé Reis